

Робоча програма навчальної дисципліни Банківська система для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.

Мова викладання державна.

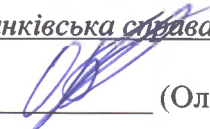
Розробники: Капаєва Людмила, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму, кандидат економічних наук, доцент

«01» вересня 2025 року

 (Людмила КАПАЄВА)

Погоджено гарантом освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

«01» вересня 2025 року

 (Олександр БЕЗКРОВНИЙ)

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

протокол від 01 вересня 2025 року № 1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності (Світлана ЗОРЯ)

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	225 (105/120)
Кількість кредитів	7,5 (3,5/4)
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	3, 4 072ФБССФР-бд-2023
Семестр	6, 7
Лекції (годин)	40 (20/20)
Практичні (семінарські) (годин)	50 (22/28)
Самостійна робота (годин)	135 (63/72)
Форма семестрового контролю	Залік/Екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування системи базових знань щодо принципів побудови, механізму та організаційно-правових засад функціонування сучасної банківської системи, тенденцій її розвитку, ролі банківської системи в економічному розвитку країни, засвоєння закономірностей функціонування елементів банківської системи.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Гроші та кредит», «Економічна теорія», «Фінанси».

4. Компетентності

Загальні (ЗК):

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) (СК):

- СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);
- СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку;
- СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

5. Програмні результати навчання:

- ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
- ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері

фінансів, банківської справи та страхування.

Співвідношення програмних результатів із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.	Знати механізм функціонування банківської системи
ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	Володіти методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи
ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.	Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи

6. Методи навчання і викладання

1. Організація та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
  - словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда);
  - наочні (ілюстрування);
  - практичні (вправи, робота з навчально-методичною літературою).
2. Методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності:
  - методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації, метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти);
  - методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення і покарання; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження).
3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:
  - інтерактивні методи (дискусії);
  - комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій).
4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:
  - методи усного контролю (опитування);
  - методи письмового контролю (самостійна робота, контрольна робота);
  - методи самоконтролю (самостійний пошук помилок, самооцінювання, самоаналіз).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Банківська система: сутність, типи, принципи та функції.

Сутність та поняття банківської системи, її інституціональна структура. Принципи функціонування банківської системи. Місце банківської системи в фінансово-економічній системі держави. Принципи побудови та типи банківських систем. Вимоги до діяльності та

функціонування банківської системи. Соціальна відповідальність банківського сектору. Інфраструктура банківських систем. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб: завдання та функції. Джерела формування коштів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Порядок розрахунків фонду з вкладниками неплатоспроможних банків. Історичний аспект зародження та функціонування банківської системи і трансформації її ролі в ринковій інфраструктурі.

Тема 2. Центральний банк та його місце в банківській системі країни.

Роль центрального банку в фінансово-економічній системі держави. Статус та основні напрями діяльності центрального банку. Законодавча база регулювання діяльності центрального банку. Грошово-кредитна політика центрального банку. Цілі та інструменти грошово-кредитної політики центрального банку. Забезпечення стабільності грошової одиниці. Регулювання банківської діяльності центральним банком. Моделі, форми та принципи банківського нагляду. Механізм банківського нагляду.

Тема 3. Комерційні банки як провідні суб'єкти банківської системи та фінансового посередництва.

Комерційні банки та їх місце в банківській системі. Місце комерційних банків в межах фінансових посередників. Сутність поняття комерційний банк. Види комерційних банків. Функції комерційних банків. Банки як основа здійснення фінансових операцій країни. Реєстрація, ліцензування та організація діяльності комерційного банку. Реєстрація вітчизняних банків та філій. Реєстрація банків з іноземним капіталом. Процедура ліцензування банківської діяльності. Банківські ресурси як основа функціонування банку. Структура банківських ресурсів. Регулятивний капітал банку. Залучені та запозичені ресурси банку.

Тема 4. Банківські продукти, операції та послуги.

Сутність та зміст банківських продуктів, операцій, послуг. Нормативно-правові основи операційної діяльності банків. Пасивні банківські операції. Активні банківські операції. Взаємозв'язок між пасивними і активними операціями банків. Нетрадиційні банківські операції та послуги.

Тема 5. Міжбанківські об'єднання: особливості їх формування і функціонування.

Причини утворення та тенденції розвитку міжбанківських об'єднань. Банківський картель. Банківський консорціум. Банківський трест. Банківський концерн. Міжбанківські об'єднання в Україні. Банківська холдингова група. Банківська корпорація.

Тема 6. Банківські ризики та їх вплив на фінансову безпеку банку.

Ризик в банківській діяльності. Систематичні та несистематичні ризики банків. Ризик незбалансованої ліквідності банку. Процентний ризик банку. Кредитний ризик банку. Інвестиційний ризик банку. Операційні та інші нефінансові ризики банку. Моральні ризики та асиметрія інформації в банківській діяльності. Системи ризик-менеджменту в банківській діяльності.

Тема 7. Контроль та безпека діяльності комерційних банків.

Фінансова безпека та її місце у функціонуванні банківських установ. Сутність фінансової безпеки банку. Аналіз фінансового стану комерційного банку. Аналіз фінансових результатів діяльності банків. Аналіз ефективності діяльності банку. Аналіз фінансових ризиків банку. Аналіз пасивних операцій банку. Аналіз активних операцій банку. Аналіз дюрації та імунізації балансу банку. Показник GAP як індикатор чутливості балансу банку. Економічні нормативи діяльності банку.

Тема 8. Диджиталізація в банківській діяльності.

Сутність диджиталізації в банківській діяльності. Диджиталізація банківської діяльності як основа утримання конкурентних переваг в межах банку. Диджиталізація в контексті банківських операцій та послуг. Інтернет банкінг та використання мобільних додатків з ціллю надання банківських послуг клієнтам. Основні типи загроз при диджиталізації в банківській діяльності. Банківські ризики інтернет-банкінгу. Втрата персоналізованих даних через кібератаки. Втрата грошових коштів через шахрайські дії. Залежність від мережі Інтернет. Ризики здійснення інтернет банкінгу: досвід українських банків. Ризики для комерційних банків та їх клієнтів від здійснення банкінгу завдяки

мобільним додаткам. Електронна система захисту. Криптографічний захист. Токенізація платежів.

Тема 9. Взаємодія банків з іншими професійними учасниками фінансового ринку.

Форми та переваги інтеграції банків і небанківських фінансових посередників. Небанківські фінансові інститути як конкуренти банків. Інфраструктурні інститути фінансового ринку в контексті організації банківської діяльності. Банківсько-страхова взаємодія в умовах формування фінансової інфраструктури.

Тема 10. Банківські служби у сфері функціонування банків.

Роль платіжних систем у забезпеченні функціонування банківських систем. Безготівкові розрахунки банків як основа платіжних систем. Сутність, види та функції платіжних систем, їх класифікація. Учасники платіжних систем. Банки як учасники платіжної системи. СЕП НБУ. Національна платіжна система «Український платіжний простір». Платіжні інструменти.

Тема 11. Зарубіжний досвід та міжнародні стандарти ведення банківського бізнесу.

Особливості ведення банківського бізнесу високорозвинутих держав. Особливості розвитку банківської системи ЄС. Особливості ведення банківського бізнесу в ісламських державах. Дотримання банками стандартів Базельського комітету.

Тема 12. Банківська система на світовому рівні.

Банківська система в умовах інтеграції та глобалізації. Сутність та принципи світової банківської системи. Міжнародна банківська діяльність: сутність та суб'єкти. Сфери міжнародного банківського бізнесу. Форми міжнародного співробітництва банків. Транснаціональні банки. Офшорні банківські структури. Діяльність банків у міжнародних фінансових центрах. Зовнішньо-економічні операції банків. Міжнародні фінансово-кредитні інститути. Взаємодія банків з міжнародними фінансовими організаціями.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма здобуття освіти (072ФБССФР-бд-2023)			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р	
Тема 1. Банківська система: сутність, типи, принципи та функції	16	4	2	10
Тема 2. Центральний банк та його місце в банківській системі країни	19	2	6	11
Тема 3. Комерційні банки як провідні суб'єкти банківської системи та фінансового посередництва	24	4	6	14
Тема 4. Банківські продукти, операції та послуги	34	8	6	20
Тема 5. Міжбанківські об'єднання: особливості їх формування і функціонування	12	2	2	8
Разом	105	20	22	63
Тема 6. Банківські ризики та їх вплив на фінансову безпеку банку	19	4	4	11
Тема 7. Контроль та безпека діяльності комерційних банків	15	2	4	9
Тема 8. Диджиталізація в банківській діяльності	19	4	4	11
Тема 9. Взаємодія банків з іншими професійними учасниками фінансового ринку	16	2	4	10
Тема 10. Банківські служби у сфері функціонування банків	16	2	4	10
Тема 11. Зарубіжний досвід та міжнародні стандарти ведення	19	4	4	11

банківського бізнесу				
Тема 12. Банківська система на світовому рівні	16	2	4	10
Разом	120	20	28	72
Усього годин	225	40	50	135

8. Теми семінарських занять
Не передбачено навчальним планом

Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
	денна форма здобуття освіти (072ФБССФР-бд-2023)
6 семестр	
Тема 1. Банківська система: сутність, типи, принципи та функції	2
Тема 2. Центральний банк та його місце в банківській системі країни	6
Тема 3. Комерційні банки як провідні суб'єкти банківської системи та фінансового посередництва	6
Тема 4. Банківські продукти, операції та послуги	6
Тема 5. Міжбанківські об'єднання: особливості їх формування і функціонування	2
Разом	22
7 семестр	
Тема 6. Банківські ризики та їх вплив на фінансову безпеку банку	4
Тема 7. Контроль та безпека діяльності комерційних банків	4
Тема 8. Диджиталізація в банківській діяльності	4
Тема 9. Взаємодія банків з іншими професійними учасниками фінансового ринку	4
Тема 10. Банківські служби у сфері функціонування банків	4
Тема 11. Зарубіжний досвід та міжнародні стандарти ведення банківського бізнесу	4
Тема 12. Банківська система на світовому рівні	4
Разом	28
Усього годин	50

Теми лабораторних занять
Не передбачено навчальним планом

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма здобуття освіти (072ФБССФР-бд-2023)
6 семестр	
Тема 1. Банківська система: сутність, типи, принципи та функції	10
Тема 2. Центральний банк та його місце в банківській системі країни	11
Тема 3. Комерційні банки як провідні суб'єкти банківської системи та фінансового посередництва	14
Тема 4. Банківські продукти, операції та послуги	20
Тема 5. Міжбанківські об'єднання: особливості їх формування і функціонування	8

Разом	63
<i>7 семестр</i>	
Тема 6. Банківські ризики та їх вплив на фінансову безпеку банку	11
Тема 7. Контроль та безпека діяльності комерційних банків	9
Тема 8. Диджиталізація в банківській діяльності	11
Тема 9. Взаємодія банків з іншими професійними учасниками фінансового ринку	10
Тема 10. Банківські служби у сфері функціонування банків	10
Тема 11. Зарубіжний досвід та міжнародні стандарти ведення банківського бізнесу	11
Тема 12. Банківська система на світовому рівні	10
Разом	72
Усього годин	135

10. Індивідуальні завдання

Реалізація цього напрямку роботи передбачається шляхом виконання завдань самостійної роботи. Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок в розрізі тем передбачених робочою програмою. Реалізація даного напрямку роботи для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти передбачається шляхом підготовки до практичних занять, контрольної роботи, екзамену, а також виконання завдань самостійної роботи.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання / Результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування.	1) опитування; заняттях; 2) виконання завдань самостійної роботи; 3) контрольна робота; 4) написання тез; 5) екзамен.
ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові та фондові ринки, банківська система та страхування).	1) виконання вправ на практичних заняттях; 2) виконання завдань самостійної роботи; 3) контрольна робота; 4) написання тез; 5) екзамен.
ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	1) опитування; 2) виконання вправ на практичних заняттях; 3) виконання завдань самостійної роботи; 4) контрольна робота; 5) написання тез; 6) екзамен.
ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	1) виконання вправ на практичних заняттях; 2) виконання завдань самостійної роботи; 3) контрольна робота; 4) написання тез; 5) екзамен.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових оцінок за кожним запланованим результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
6 семестр**

Назви теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				
	Опитування	Виконання вправ на практичних	Виконання завдань самостійної роботи ¹	Контрольна робота ²	Разом
Тема 1. Банківська система: сутність, типи, принципи та функції	4	4	4		12
Тема 2. Центральний банк та його місце в банківській системі країни	4	4+4+4	4		20
Тема 3. Комерційні банки як провідні суб'єкти банківської системи та фінансового посередництва	4	4+4+4	4		20
Тема 4. Банківські продукти, операції та послуги	4	4+4+4	4		20
Тема 5. Міжбанківські об'єднання: особливості їх формування і функціонування	4	4	4		12
Контрольна робота	-	-	-	16	16
Разом	20	44	20	16	100

¹ протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи (розрахунково-практичні завдання), за кожне практичне заняття отримуючи максимум 4 бали;

² наприкінці семестру передбачено написання однієї контрольної роботи (максимум 16 балів), яка містить 2 теоретичне питання та 2 практичних завдання.

7 семестр

Назви теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи ¹	Підготовка тез	Екзамен	Разом
Тема 6. Банківські ризики та їх вплив на фінансову безпеку банку	3	4	4			11
Тема 7. Контроль та безпека діяльності комерційних банків	3	4	4			11
Тема 8. Диджиталізація в банківській діяльності	3	4	4			11

Тема 9. Взаємодія банків з іншими професійними учасниками фінансового ринку	3	4	4			11
Тема 10. Банківські служби у сфері функціонування банків	3	4	4			11
Тема 11. Зарубіжний досвід та міжнародні стандарти ведення банківського бізнесу	3	4	4			11
Тема 12. Банківська система на світовому рівні	3	4	4			11
Підготовка тез	-	-	-	3		3
Всього балів до екзамену	21	28	28	3	-	80
Екзамен	-	-	-	-	20	20
Разом	21	28	28	3	20	100

¹ протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи (розрахунково-практичні завдання), за кожен тему отримуючи максимум 4 бали;

² наприкінці семестру передбачено написання однієї контрольної роботи (максимум 8 балів), яка містить 1 теоретичне питання та 1 практичне завдання.

Шкала та критерії оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
<i>- опитування в 6 семестрі:</i>	
4 бали	здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
3 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи неточної відповіді, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
2 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, що свідчить про середній рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
1 бал	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання фрагментарної відповіді на поставлені питання, що свідчить про низький рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
0 балів	здобувач вищої освіти отримує у випадку неможливості надати відповіді на питання, що свідчить про відсутність знань й не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни
<i>- опитування в 7 семестрі:</i>	
3 бали	здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
2 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи неточної відповіді, допущення суттєвих помилок у відповідях, що свідчить про середній рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння

	принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
1 бал	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання фрагментарної відповіді на поставлені питання, що свідчить про низький рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
0 балів	здобувач вищої освіти отримує у випадку неможливості надати відповіді на питання, що свідчить про відсутність знань й не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни
<i>- виконання вправ на практичних заняттях:</i>	
4 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання практичних завдань, належного їх оформлення та зроблених висновків, що свідчить про високий рівень знань володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
3 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку незначної кількості арифметичних помилок при виконанні, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
2 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності незначної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про середній рівень володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
1 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку часткового виконання завдань та/або наявності значної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні практичних завдань, що свідчить про низький рівень володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
0 балів	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаних завдань, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах навчальної дисципліни.
<i>- виконання завдань самостійної роботи:</i>	
4 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання завдань самостійної роботи, належного їх оформлення та зроблених висновків, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування банківської системи; володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння

	методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
3 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку незначної кількості арифметичних помилок при виконанні, що свідчить про достатній знань механізму функціонування банківської системи; володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
2 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності незначної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні завдань самостійної роботи, що свідчить про середній рівень знань механізму функціонування банківської системи; володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
1 бал	здобувач вищої освіти отримує у випадку часткового виконання завдань та/або наявності значної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні завдань самостійної, що свідчить про низький рівень знань механізму функціонування банківської системи; володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
0 балів	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаних завдань, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах навчальної дисципліни.
<i>- контрольної роботи (оцінюється кожне теоретичне та практичне завдання окремо)</i>	
<i>теоретичне питання</i>	
4 бали	здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
3 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи неточної відповіді на теоретичне питання, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
2 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях на теоретичне питання, що свідчить про середній рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
1 бал	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання фрагментарної і на теоретичне питання, що свідчить про низький рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері

	банківської справи
0 балів	здобувач вищої освіти отримує у випадку не можливості надати відповідь на теоретичне питання, що свідчить про відсутність знань й не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни.
<i>практичне завдання</i>	
4 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання практичного завдання, належного його оформлення та зроблених висновків, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування банківської системи; володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
3 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку незначної кількості арифметичних помилок при виконанні практичного завдання, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування банківської системи; володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
2 бали	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності незначної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні практичного завдання, що свідчить про середній рівень знань механізму функціонування банківської системи; володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
1 бал	здобувач вищої освіти отримує у випадку часткового виконання практичного завдання та/або наявності значної кількості методичних помилок при виконанні практичного завдання, що свідчить про низький рівень знань механізму функціонування банківської системи; володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
0 балів	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаного практичного завдання, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах навчальної дисципліни.
<i>- написання тез з доповіддю на підсумковому круглому столі:</i>	
3 бали	здобувач вищої освіти підготував тези та доповідь на круглий стіл, унаочнив її презентацією, чим продемонстрував знання механізму функціонування банківської системи; володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
2 бали	здобувач вищої освіти підготував тези та доповідь на конференцію (круглий стіл), але тези містили неповністю виражені думки, недостатню аргументацію,

	чим продемонстрував недостатні знання механізму функціонування банківської системи; володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
1 бал	Здобувач вищої освіти підготував тези, але тези містили неповністю виражені думки, недостатню аргументацію, чим продемонстрував недостатні знання механізму функціонування банківської системи; володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
0 балів	Здобувач вищої освіти не виконав завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
072ФБССФР-бд-2023
на екзамені**

Вид завданн	Бали	Критерії оцінювання
теоретичне питання*	5	здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
	4	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи неточної відповіді на теоретичне питання, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
	3	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях на теоретичне питання, що свідчить про середній рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
	2	здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях на теоретичне питання, що свідчить про базовий рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
	1	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання фрагментарної відповіді на теоретичне питання, що свідчить про низький рівень знань механізму функціонування банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи
	0	здобувач вищої освіти отримує у випадку неможливості надати відповідь на теоретичне питання, що свідчить про відсутність знань й не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

		навчання в межах даної дисципліни
практичне завдання*	10	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання практичного завдання, належного його оформлення та зроблених висновків, що свідчить про високий рівень знань механізму функціонування банківської системи; володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
	7-9	здобувач вищої освіти отримує у випадку незначної кількості арифметичних помилок при виконанні практичного завдання, що свідчить про достатній рівень знань механізму функціонування банківської системи; володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
	4-6	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності незначної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні практичного завдання, що свідчить про середній рівень знань механізму функціонування банківської системи; володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
	1-3	здобувач вищої освіти отримує у випадку часткового виконання практичного завдання та/або наявності значної кількості методичних помилок при виконанні практичного завдання, що свідчить про низький рівень знань механізму функціонування банківської системи; володіння методичним інструментарієм діагностики стану банківської системи; розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері банківської справи; володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері банківської справи
	0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаного практичного завдання, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах навчальної дисципліни.

* в кожному екзаменаційному білеті 2 теоретичних питання і 1 практичне завдання

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Персональні комп'ютери, під'єднані до мережі Internet; програмне забезпечення: OS Windows, MS Office, PowerPoint, хмарні додатки Google; Internet-браузери, мережа Wi-Fi, доступ до інтернет-ресурсів, онлайн платформа Google Meet; мультимедійне обладнання (проектор), дошка аудиторна, АСУ ПДАУ, електронний ресурс на платформі LMS Moodle, репозитарій ПДАУ

13. Політика навчальної дисципліни

- *щодо термінів виконання та перескладання:* Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf>), Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>). Терміни виконання письмових робіт визначаються тематичним планом (індивідуальним планом здобувача вищої освіти) відповідно до розкладу навчальних занять та є однаково прийнятними для всіх форм здобуття вищої освіти. Поточний контроль здійснюється провідним НПП під час навчальних занять, які закріплені за зазначеною навчальною дисципліною відповідно до тематичного плану.

- *щодо академічної доброчесності*: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконується відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів. Списування під час контрольних робіт заборонені (у т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

- *щодо відвідування занять*: Відвідування всіх видів навчальних занять є обов'язковим (відповідно до п. 7.9.11 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf>). Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи тощо). Відмітка про відвідування занять здобувачами вищої освіти здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.

- *щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти*: здійснюється згідно чинного законодавства, а саме Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu2025.pdf>).

- *щодо оскарження результатів оцінювання*: Оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>).

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Банківська система : навч. посіб. / [Ситник Н. С., Стасишин А. В., Блашук-Девяткіна Н. З., Петик Л. О.] ; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.
2. Банківська система : підручник / [М. Крупка, Є. Андрущак, І. Барилюк, Ю. Вишивана та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. Крупки. 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с.
3. Банківська система : навч. посіб. / укл.: П. О. Нікіфоров, О. М. Гладчук, М. Г. Марич, М. П. Федішин. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. 2023. 224 с.
4. Матвійчук Н. Національний банк та грошово-кредитна політика : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки. 2022. 91 с.
5. Мельник С. І., Шевченко Н. В., Висоцька І. Б. Банківська система : навч. посіб. у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 184 с.
6. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07 грудня 2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.
7. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 р. № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.
8. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб : Закон України від 23 лютого 2012 р. № 4452-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>.

Допоміжні

1. Банківська система : зб. тест. завд. / уклад.: І. Я. Ткачук, О. М. Гладчук. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 224 с.
2. Барна М. Ю., Руцишин Н. М. Розвиток банківської системи України у контексті державної політики відновлення економічного зростання : монографія. Львів : Растр-7, 2022. 407 с.
3. Благун І. І. Банківська система України в умовах турбулентності фінансового ринку : теорія, методологія, практика : монографія. Івано-Франківськ : ДВНЗ Прикарп. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2020. 363 с.
4. Буга М.Я. Банківська система України: становлення та розвиток. *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки*. 2024. №78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-78-12>
5. Дорошенко Н., Віскарєва Е. Роль банківської системи у відновленні економіки України. *Молодий вчений*, 2023. №8 (120), С. 60-65. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-8-120-13>
6. Дроботя Я. А., Бражник Л. В. Диджиталізація банківської діяльності та платіжних систем. *Інфраструктура ринку*. 2021. Випуск. 51. С. 261 – 267.
7. Дроботя Я. А., Бражник Л. В., Дорошенко О. О. Диджиталізовані інновації банківського бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 23. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/157>.
8. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О. Оцінка банківських ризиків. *Ефективна економіка*. 2023. № 3. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.3.35>.
9. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О. Управління банківськими ризиками. *Ефективна економіка*. 2023. № 2. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.2.35>.
10. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Бражник Л. В. Стан управління ризиком ліквідності комерційних банків України. *Ефективна економіка*. 2022. № 3. DOI: [10.32702/2307-2105-2022.3.72](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.3.72).
11. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Яременко А. С. Ризик ліквідності комерційного банку. *Ефективна економіка*. 2022. № 1. DOI: [10.32702/2307-2105-2022.2.81](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.2.81).
12. Дроботя Я. А., Краснікова О. М., Дорошенко О. О. Маркери сучасної світової банківської системи як основа її безпеки. *Ефективна економіка*. 2024. № 3. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/3347>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.3.54>.
13. Дроботя Я. А., Телятник М. Ю. Управління капіталом комерційного банку. *Економіка та*

суспільство. 2021. Вип. 31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-9>.

14. Ситник Н., Пріцак, Я. Банківська система України в умовах війни: ризики та оцінка безпеки. *Молодий вчений*, 2023. №6 (118), С. 94-98. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-6-118-19>
15. Федевич Л., Ливдар М., Межирицька, Я. Банківська система України: сучасний стан та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*, 2020. №21. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/25>

Інформаційні ресурси

1. Верховна рада України : Офіційний сайт. URL: [//rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
2. Кабінет міністрів України : Офіційний сайт. URL: [// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua).
3. Міністерство фінансів України : Офіційний сайт. URL: [//www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua).
4. Національний банк України : Офіційний сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.